

Geachte leden van de Goudse Adviesraad Sociaal Domein,

Op 19 januari 2026 ontvingen wij uw brief waarin u een gevraagd advies uitbrengt aan het college van burgemeester en wethouders van Gouda over de Lokale regeling Gratis OV Gouda 2026.

Wij danken u hartelijk voor uw begrip en snelle reactie. In deze brief willen wij reageren op het door u uitgebrachte advies. In uw advies ten aanzien van de Lokale regeling Gratis OV Gouda 2026 heeft u deze 2 adviespunten:

1. De in dit advies genoemde aandachtspunten expliciet te betrekken bij de evaluatie van de tijdelijke regeling en de herinrichting van de regeling vanaf 2027;

Beantwoording advies 1:

De door uw genoemde aandachtspunten zijn bekend. Het college begrijpt uw zorgen over de huidige opzet van de lokale OV regeling. Voor de deelname aan de provinciale proef Gratis OV is het college gebonden aan de voorwaarden en de gestelde doelstellingen en evaluatiecriteria van de Provincie Zuid-Holland. De doelstellingen van de proef Gratis OV is om vervoersarmoede te verminderen onder sociale minima en de proef dient als voorloper op de landelijke gratis OV regeling die inmiddels definitief niet doorgaat. In hoeverre daarmee nog sprake is van een proef of slechts een tijdelijke regeling valt te bezien en dit kan hebben geleid tot uw vragen wat dan wordt onderzocht met deze proef.

Met de lokale Gratis OV regeling Gouda heeft het college het doel om inwoners met een laag inkomen zo snel en eenvoudig mogelijk in staat te stellen om gebruik te kunnen maken van een gratis OV-pas, dat beschikbaar wordt gesteld door de provincie Zuid-Holland.

Het college kiest er daarom voor om de huidige opzet voor de lokale Gratis OV regeling uit te voeren. Binnen gestelde kaders heeft het college de beoogde doelgroep minima van de provinciale proef verduidelijkt om de gratis OV-passen zo breed mogelijk beschikbaar te stellen voor financieel kwetsbare inwoners zonder dat de gemeente daarmee de lokale budgetten belast. Zo kunnen inwoners met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum aanspraak maken op de gratis OV-pas. Om de passen terecht te laten komen bij inwoners met een vervoersbehoefte wordt de voorwaarde van een actieve Rotterdampas toegevoegd. De Rotterdampas kan door alle inwoners met een inkomen tot 130% worden aangevraagd en met deze OV pas wordt het gebruik van de uitjes op de pas ook beter bereikbaar. Hiermee wordt een dubbel voordeel behaald voor inwoners met een laag inkomen

Uw kanttekening dat nader onderzoek dient te worden gedaan naar welke doelgroep het meeste behoefte heeft, wordt hiermee ondervangen. Inwoners met een laag inkomen, kunnen de aanvraag indienen voor een Rotterdampas en de vervoerspas.

De looptijd van de Lokale regeling Gratis OV is direct gekoppeld aan de duur van de provinciale proef. Deze proef heeft een looptijd van 4 jaar. In het 3de jaar van de proef volgt een evaluatie van het gebruik van de Goudse OV-regeling waarbij in kaart wordt gebracht in hoeverre deze voorziening voorziet in de vervoersbehoefte van de gebruikers. De regeling dient als het ware ook als een proef voor Gouda. Na afloop van provinciale proef is geen sprake van een eventuele structurele voorzetting. Daar zijn geen financiële middelen voor beschikbaar. De door u aangedragen aandachtspunten voor een structurele aanpak wordt zeker meegenomen indien er uit de evaluatie voldoende aanleiding is om te onderzoeken of een structurele OV regeling voor minima tot de mogelijkheden behoort. De beleidsadviseur betreft u graag vanaf het beginstadium van het proces.

2. De beleidsregels voor 2026 duidelijker en juridisch eenduidig vast te leggen, in ieder geval door helder te beschrijven:

Beantwoording advies 2:

In de beleidsregels lokale regeling gratis OV wordt de door u aangedragen punten beschreven:

- *hoe lang het recht op gratis OV geldt en onder welke voorwaarden verlenging mogelijk is;*

Het recht op gratis OV wordt in artikel 3 lid 3 beschreven. De geldigheid van dalurenvrij abonnement is 1 jaar. Naar aanleiding van uw advies hebben wij de beschrijving van het artikel 5 lid 4 en 5 aangescherpt. Maximaal 2 maanden voor afloop van het daluren-vrij abonnement kan de pashouder indien gewenst een aanvraag indienen voor verlenging. Met de verlenging van het abonnement kan er weer 1 jaar gratis worden gereisd in de daluren. Om inwoners beter en duidelijker te kunnen informeren wordt op de gemeentelijke website informatie verstrekt op de meest voorkomende vragen. Zo wordt in de loop van 2026 ook op de website bekend gemaakt op welke wijze een verlenging kan worden aangevraagd.

- *wat de gevolgen zijn van een wijziging in inkomen of een verhuizing;*

De gratis OV-pas met het dalurenvrij abonnement wordt onder dezelfde voorwaarden verstrekt als voor de Rotterdampas. Wijzigingen in het inkomen, verhuizing of overlijden heeft gedurende de looptijd van het Rotterdampasjaar geen gevolgen. Het verstrekte product loopt automatisch af. Er is geen ambtelijk capaciteit voor toetsing en beëindiging gedurende geldigheid van het product.

- *hoe wordt omgegaan met schaarste en op basis van welke criteria prioriteit wordt gegeven*

Het college behoudt het recht om gedurende de looptijd van deze regeling de voorwaarden van de reisvoorziening aan te passen (artikel 6). Het aantal beschikbare passen wordt gemonitord en tijdig ingegrepen als de vraag naar de OV-pas het aanbod van gratis passen overstijgt.

Als beheersmaatregel heeft het college besloten om bij eventuele overschrijding tot €15.000 dekking te vinden binnen bestaande budgetten van het sociaal domein. Zo wordt het financieel risico van de gemeente beperkt.

- *op welke wijze inwoners worden geïnformeerd over de regeling, de voorwaarden en eventuele wijzigingen;*

Op de gemeentelijke website is vanaf februari 2026 informatie beschikbaar over de gratis OV-regeling. Inwoners die een verleningsbrief voor de Rotterdampas 2026-2027 heeft gekregen, ontvangen automatisch bericht om aanspraak te maken op de OV-pas.

- *dat een hardheidsclausule wordt opgenomen voor uitgave of juist inname van de pas in uitzonderlijke situaties;*

De gratis OV- pas valt onder de Verordening bevordering maatschappelijke participatie 2023 en de Regels bevordering maatschappelijke participatie 2025.

- *welke maatregelen volgen bij misbruik van de regeling;*

De gratis OV-pas is voorzien van een persoonlijke foto en naam. Het risico op misbruik wordt daarmee geminimaliseerd. Er is geen ambtelijk capaciteit voor hertoetsing en beëindiging gedurende geldigheid van het product.

- *of en onder welke voorwaarden studerenden met studiefinanciering recht hebben op gratis OV;*

Studenten komen niet in aanmerking voor de Rotterdampas met korting. Zij voldoen niet aan de gestelde voorwaarden voor de gratis OV-pas.

- *hoe het feitelijke netto inkomen wordt beoordeeld, en in hoeverre schulden daarbij worden meegewogen.*

Er wordt aangesloten bij de geldende voorwaarden voor de Rotterdampas. Zie Verordening bevordering maatschappelijke participatie 2023, Regels bevordering maatschappelijke participatie 2025 en Beleidsregels bijzondere bijstand Gouda 2026

We hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Gouda,

de secretaris,

drs. R.C. (Ruud) Bakker

de burgemeester,

mr. drs. P. (Pieter) Verhoeve